

§ 155

Kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen 2–3-vuotiaiden lasten osalta 1.2.2014 lukien

Pöydälle 22.10.2013

HEL 2013-012900 T 02 05 00

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo Verta, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 43206
pirjo.verta(a)hel.fi

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen poistaa 2–3-vuotiaiden lasten kotihoidon tuen kuntalisän 1.2.2014 lukien.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston talousarvion laadintaohjeen mukaan käyttömenojen reaaliakasvu pidetään asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Luopumalla perheen nuorimmalle 2–3-vuotiaista lapsista maksettavasta kuntalisästä saavutetaan suurin osa vaaditusta 1 %:n säästöstä. Tästä kuntalisästä luopumalla säästetään noin 3,1 miljoonaa euroa vuonna 2014. Vuositasolla säästö on 3,4 miljoonaa euroa. Kotihoidon tuen kuntalisä säilyy muutoksen jälkeen alle 1,5-vuotiaan lapsen sekä alle 2-vuotiaan lapsen osalta nykyisellä tasolla.

Kuntalisää maksetaan perheen nuorimmasta kotihoidossa olevasta alle 1,5-vuotiaasta lapsesta 264 euroa kuukaudessa ja alle 2-vuotiaasta lapsesta 218,64 euroa kuukaudessa. Poistettavaksi esitetty 2–3-vuotiaita lapsia koskeva kuntalisä on ollut 134,55 euroa kuukaudessa. Kuntalisä on ollut tämän suuruinen 2–3-vuotiaiden lasten ikäryhmän osalta 1.1.2002 lukien.

Perhe voi saada kotihoidon tukea, jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, joka ei ole kunnan järjestämässä päivähoitossa. Kotihoidon tuki on veronalaista tuloa ja se maksetaan vanhemmalle. Kotihoidon tuki koostuu hoitorahasta sekä tulositonnaisesta hoitolisästä. Lisäksi kunnan päätöksellä kotihoidon tuen yhteydessä voidaan maksaa

kuntakohtaisin päätöksiin erisuuruista ja eri ikäryhmille kohdennettua kuntalisää. Kuntalisän käyttö ja suuruus vaihtelee eri kunnissa.

Huhtikuussa 2013 kotihoidon tuella oli Helsingissä lapsia oli 9 206, joka oli 26,4 % 1–6-vuotiaiden lasten väestöstä. Näistä 2–3-vuotiaita oli kuntalisää saavia 2 133 (23 %). Kotihoidon tukea saaneiden määrät vuosina 2011–2013 on kuvattu tämän asian liitteessä 1.

Lasten kotihoidon tuella oli Kuusikko-kunnissa vuoden 2012 lopussa 26 627 päivähoitoikäistä (10 kk–6 v) lasta, mikä oli 2,4 % enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Lasten määrä kasvoi erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa eniten Helsingissä (Kuusikko-raportti vuonna 2012, s. 17). Kotihoidon tuen vuosikustannus on Helsingissä 5 930 euroa, joka on Kuusikko-kunnista korkein. Helsingin kotihoidon tuen kunnallisen lisän osuus kotihoidon tuen vuosikustannuksista on Kuusikko-kuntien suurin (36 %), kuntalisän osuus on 2 136 euroa.

Mikäli 2–3-vuotiaiden lasten kotihoidon tuen kuntalisä (134,55 euroa) poistetaan 1.2.2014 lukien, vaikutus on 3,1 milj. euroa vuodelle 2014. Säästövaikutus on laskettu ainoastaan vähentämällä 2–3 -vuotiaan lapsen kotihoidon tuen kuntalisän osuus pois maksatuksesta. Jos 440 lasta runsaasta 2 000 kaksivuotiaasta kotihoidon tuella olevasta lapsesta tulee päiväkotihoidon, on kustannusvaikutus neutraali.

Avoimen varhaiskasvatuksen palveluja on lisätty uusia maksuttomia kerhopaikkoja perustamalla, jolloin kohderyhmänä ovat erityisesti 2–5-vuotiaat lapset. Kerhotoiminta on hyvä vaihtoehto päiväkotihoidolle tilanteissa, kun lapsi ei tarvitse kokopäiväistä hoitopaikkaa tai kun perheessä hoidetaan esimerkiksi pienempää sisarusta ja ollaan hoitovapaalla. Helsingissä on käytössä kerhotoiminnan palveluseteli niille perheiden kotihoidossa oleville lapsille, joille ei enää makseta kuntalisää. Mikäli kuntalisä poistuu, on tämän jälkeen myös perheen nuorimmilla lapsilla mahdollisuus kerhotoiminnan palveluseteliin.

Kotihoidon tuen kuntalisän poiston vaikutusta lasten siirtymiseen päiväkoti- tai perhepäivähoitoon on vaikea arvioida. Muista kunnista saatu kokemus on osoittanut, ettei kuntalisällä ja sen suuruudella ole merkittävää vaikutusta perheiden päivähoitovalintoihin (Kuusikko-raportti 2012). Perheiden päivähoitovalintoihin vaikuttavat muun muassa työllistymismahdollisuudet.

Muutoksen toteuttaminen edellyttää uutta sopimusta maksatusta hoitavan Kansaneläkelaitoksen kanssa. Sen vuoksi päätös on tehtävä kaksi kuukautta ennen sen voimaan tulemistä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

22.10.2013

Vakaj/4

Lisätiedot

Pirjo Verta, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 43206
pirjo.verta(a)hel.fi

Liitteet

1 Kotihoidon tukea saaneet 2011-2013

Tiedoksi

Varhaiskasvatusvirasto